

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana

Spletna stran: www.zagovornik.si
Elektronska pošta: gp@zagovornik-rs.si
Telefon: 01 4735 531

Turistično gostinska zbornica Slovenije

Dimičeva ulica 13
1000 Ljubljana

Elektronski naslov: info@tgzs.si

Številka: 0702-120/2026/7
Datum: 21. 7. 2026

Zadeva: **Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede dostopnosti gostinskih obratov za osebe z invalidnostmi, ki uporabljajo pse vodiče in pse pomočnike**

Spoštovani,

Zagovornik načela enakosti (Zagovornik) je v okviru svoje zakonske pristojnosti neodvisne pomoči žrtvam diskriminacije oziroma svetovanja obravnaval primer slepe turistke v eni od znanih ljubljanskih gostiln, kjer ji ni bil dovoljen vstop z njenim psom vodičem. Zagovornik je ocenil, da bi lahko šlo za diskriminacijo zaradi invalidnosti in kršitev področne zakonodaje, saj bi moral biti psu vodiču dovoljen vstop v gostinski lokal. Obenem je opozoril na napačno ravnanje policista, ki je po navedbah oškodovanke v postopku ocenil, da ima gostinec pravico prepovedati vstop tudi takim psom. Zato Zagovornik na podlagi druge in šeste alineje 21. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo izdaja to priporočilo.

Zagovornik načela enakosti priporoča Turistično gostinski zbornici Slovenije, da obvesti vse svoje člane, ki upravljajo gostinske obrate, da morajo psom vodičem slepih in psom pomočnikom oseb z invalidnostmi vedno dovoliti vstop na oziroma v svoje javne prostore, kakor to določa zakonodaja (izrecno 13. člen Zakona o zaščiti živali).

Vljudno vas naprošamo, da nas v roku 15 dni od prejema tega dopisa obvestite o upoštevanju priporočila. Na voljo smo vam za morebitna dodatna pojasnila.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:

- Turistično gostinska zbornica Slovenije, info@tgzs.si

V vednost:

- Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo, gp.mnz@gov.si
- Policijska uprava Ljubljana, pulj@policija.si
- Vlada Republike Slovenije, gp.gs@gov.si
- Državni zbor Republike Slovenije, gp@dz-rs.si
- Državni svet Republike Slovenije, gp@ds-rs.si
- Urad predsednice Republike Slovenije, gp.uprs@predsednica-slo.si
- Varuh človekovih pravic, info@varuh-rs.si
- Gospodarska zbornica Slovenije, info@gzs.si
- Združenje sobodajalcev, stik@sobodajalci.si
- Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo, irssv@siol.net
- PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja, pic@pic.si
- Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije, info@nsios.si
- ALTRA – odbor za novosti v duševnem zdravju, info@altra.si
- Društvo Poglej!, poglej@drustvo-poglej.si
- Društvo SVIZCI, drustvo.svizci@gmail.com
- Društvo za kulturo inkluzije, drustvo.zakulturoinkluzije@gmail.com
- Forum za digitalno družbo, info@fdd.si
- Ozara Slovenije, Nacionalno združenje za kakovost življenja, info@ozara.org
- Slišanje glasov, slisanjeglasov@gmail.com
- Sonček – zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije, zveza@soncek.org
- SPOMINČICA – Alzheimer Slovenija – Slovensko združenje za pomoč pri demenci, info@spomincica.si
- Svet za invalide Republike Slovenije, svetzainvalide-rs.mddsz@gov.si
- ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje, info@sent.si
- YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa, yhd-drustvo@yhd-drustvo.si
- Zavod Risa, info@risa.si
- Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije, info@zveza-slepih.si
- Zveza organizacij pacientov Slovenije, info@zveza-pacientov.si
- Zveza paraplegikov Slovenije, info@zveza-paraplegikov.si
- SLO-CANIS, info@slo-canis.net
- PET – Pasja Enota terapevtov, info@zavod-pet.si
- Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke, info@tackepomagačke.si
- v zbirko dok. gradiva

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika št. 0702-120/2026/7

**UTEMELJITEV STROKOVNE SLUŽBE ZAGOVORNIKA K PRIPOROČILU
ŠT. 0702-120/2026/7**

Zagovornik načela enakosti priporoča Turistično gostinski zbornici Slovenije, da obvesti vse svoje člane, ki upravljajo gostinske obrate, da morajo psom vodičem slepih in psom pomočnikom oseb z invalidnostmi vedno dovoliti vstop na oziroma v svoje javne prostore, kakor to določa zakonodaja (izrecno 13. člen Zakona o zaščiti živali).

Na Zagovornika načela enakosti (Zagovornik) se je marca 2026 obrnila slepa turistka iz druge države, ki je opozorila na dogodek v eni od znanih ljubljanskih gostiln, kjer ji ni bil dovoljen vstop z njenim psom vodičem. Ob tem je policijski uslužbenec, ki ga je poklicala po telefonu, ocenil, da ima gostinec pravico psom prepovedati vstop, gospe pa je svetoval, da si poišče možnost obedovanja v kateri drugi gostilni. Posameznica je primer prijavila Policiji in o njem obvestila tudi Zagovornika, saj je menila, da je bila dvakratno diskriminirana – s strani samega lastnika lokala in s strani policista.

Zagovornik je gospe pojasnil, da so v zadevi podani elementi diskriminacije zaradi njene invalidnosti (slepote), saj gre za odklonitev razumne prilagoditve – uporabe psa vodiča slepih. Ta je nujna za enak dostop do gostinskih storitev. Prepoved vstopa psu vodiču slepih pa pomeni tudi neposredno kršitev Zakona o zaščiti živali, ki takim psom zagotavlja dostop do javnih prostorov. Za kršitve te zakonske obveznosti se lahko izrečejo razmeroma visoke globe.

Ker je Zagovornik ocenil, da je bilo stališče policijskega uslužbenca napačno, je Policiji poslal poizvedbo glede obravnave primera in morebitnih nadaljnjih usmeritev za pravilno ravnanje v podobnih situacijah. Posameznici pa je svetoval, naj vloži predlog za obravnavo diskriminacije, če želi formalno presojo svojega primera.

Gospa se na Zagovornikov nasvet ni odzvala, je pa že predhodno navedla, da je Zagovornika o svojem primeru obvestila z namenom, da se nikomur drugemu ne bi zgodila taka krivica. Na Zagovornikovo poizvedbo je odgovorilo Ministrstvo za notranje zadeve, ki je sporočilo, da je Policija zoper policista ukrepala z opozorilom, se opravičila posameznici zaradi policistovega neupoštevanja zakonskih določb ter o pravilnem ravnanju dodatno seznanila druge svoje uslužbenke. O zadevni problematiki se je Policija posvetovala tudi s predstavniki slepih in slabovidnih ter se zavzela za obvestilo vsem gostincem preko Gospodarske zbornice Slovenije. Sicer pa je napovedala prijavo pristojnemu inšpektoratu zoper gostilno, odgovorno osebo in natarja, ki je posameznici preprečil vstop. Takšen odziv Policije, kljub storjeni napaki konkretnega policista, Zagovornik šteje kot primer dobre prakse ukrepanja državnih organov z namenom, da izboljšajo kompetence svojih zaposlenih in v prihodnje preprečijo diskriminatorne prakse.

*

Zagovornik izpostavlja, da so primerne oziroma razumne prilagoditve za osebe z invalidnostmi načini preprečevanja posredne diskriminacije teh oseb, saj bi bile brez teh prilagoditev prav zaradi svojih invalidnosti v slabšem položaju v primerjavi z drugimi osebami, ki nimajo (takih) invalidnosti.

*Zakon o varstvu pred diskriminacijo*¹ (ZVarD) v 4. členu določa, da **diskriminacija** pomeni vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali

¹ Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg

uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine je prepovedana.

Med osebne okoliščine po določbah 1. člena ZVarD šteje tudi **invalidnost**. Slepota je ena od vrst invalidnosti.

ZVarD opredeljuje več oblik diskriminacije, med katerimi sta osnovni neposredna in posredna diskriminacija (6. člen ZVarD). Neposredna diskriminacija obstaja, če je oseba ali skupina oseb zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno, kot se obravnava, se je obravnavala ali bi se obravnavala druga oseba ali skupina oseb. **Posredna diskriminacija** obstaja, kadar je oseba ali skupina oseb z določeno osebno okoliščino bila, je ali bi lahko bila zaradi navidezno nevtralne določbe, merila ali prakse v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če ta določba, merilo ali praksa objektivno temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in nujno potrebna.

8. člen *Zakona o izenačevanju možnosti invalidov*² (ZIMI) prepoveduje diskriminacijo zaradi invalidnosti pri **dostopnosti** do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti.

3. člen ZIMI opredeljuje **primerno (oziroma razumno) prilagoditev**. Ta pomeni potrebne zakonodajne, upravne in druge ukrepe, ki ne nalagajo nesorazmernega bremena, kadar so v posameznem primeru potrebni, da se invalidom na enaki podlagi kot drugim zagotovi uživanje ali uresničevanje pravic in svoboščin.

Tretji odstavek 2. člena *Konvencije (ZN) o pravicah invalidov*³ (MKPI) med drugim izrecno določa, da med oblike diskriminacije šteje tudi **odklonitev** razumne prilagoditve.

Zakon o zaščiti živali⁴ (ZZZiv) v 13. členu določa, da imajo psi vodiči slepih, psi pomočniki invalidov, reševalni in terapevtski psi skupaj s svojim skrbnikom (zagotovljen) vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza. Obenem je določeno, da tak pes ne rabi imeti nagobčnika, mora pa nositi oprsnico z vidno oznako, s katero izkazujejo svoj status, razen če je invalidnost spremljajoče osebe neposredno razvidna.

Skladno z 2. točko 2. člena *Zakona o varstvu javnega reda in miru*⁵ (ZJRM-2) je javni kraj vsak prostor, ki je brezpogojno ali pod nekaterimi pogoji dostopen vsakomur in ne gre za kibernetiski prostor, kot je določen v zakonu, ki ureja informacijsko varnost.

Skladno z določbo 4. točke 45. člena ZZZiv (kazenske določbe) velja, da se (s strani pristojnega inšpektorja) z **globo od 2.400 do 84.000 EUR** kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost (npr. lastnik restavracije), ki na javno mesto ne pusti psa vodiča slepih oziroma psa pomočnika invalidov skupaj z njegovim skrbnikom.

*

V konkretnem primeru turistke je Zagovornik ocenil, da četudi lastnik restavracije lahko na splošno psom prepove vstop, pa skladno s 13. členom ZZZiv vstopa v gostinski loka ne sme prepovedati psu vodiču slepih, ko spremlja svojega skrbnika oziroma skrbnico pri obisku

² Uradni list RS, št. 94/10, 50/14, 32/17, 95/24 in 112/25

³ Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov (MKPI), Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 10/08

⁴ Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20, 159/21, 109/23, 12/25 – odl. US in 60/25

⁵ Uradni list RS, št. 112/25

restavracije. Takemu psu bi moral vstop dovoliti, saj gre dejansko za za **medicinski pripomoček**, kot je izrecno navedeno v 1. členu *Pravilnika o pravicah do psa vodiča*.⁶

Enako mora veljati za vse osebe z invalidnostmi, ki za pomoč uporabljajo pse pomočnike. V nasprotnem primeru so te osebe lahko posredno diskriminirane.

⁶ Uradni list RS, št. 22/25